

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 18166

гр. София, 26.04.2024 г.

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 27 СЪСТАВ, в закрито заседание на двадесет и шести април през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: **ДИМИТЪР К. ДЕМИРЕВ**

като разгледа докладваното от **ДИМИТЪР К. ДЕМИРЕВ** Гражданско дело № 20241110107353 по описа за 2024 година

Производството е образувано по искова молба на Н. С. ***** срещу ***** , с която са предявени обективно кумулативно съединени

- отрицателен установителен иск с правно основание чл.26, ал.1, пр.1 от 33Д, вр. чл. 22, вр. чл.11, ал.1, т.9, т. 10 и т. 11 ЗПК, с който се иска да бъде обявена нищожността на **целия Договор за потребителски кредит № 835482/27.03.2023 г.**, сключен между страните поради противоречие със закона, под евентуалност-на основание чл.26, ал.1, пр.2 от 33Д, вр. чл. 19, ал. 4 от ЗПК – поради заобикаляне на закона, под евентуалност - на основание чл.26, ал.1, пр.3 от 33Д – поради противоречие с добрите нрави,
- осъдителен иск по чл.55, ал.1, пр.1 33Д за осъждане на ответника да заплати на ищеца сума в размер на **512лв.**, представляваща платена при липса на основание сума по нищожния Договор за потребителски кредит № 835482/27.03.2023 г., ведно със законната лихва от датата на предявяване на исковата претенция – 09.02.2024г., до изплащането.

Ищецът твърди, че на 27.03.2023г. сключил с ответника ***** Договор за потребителски кредит № 835482/27.03.2023 г., по който в полза на ищеца е отпуснат заем в размер 1000лева. Ищецът дължал връщане на предоставената сума в срок до 27.03.2024г., като лихвеният процент по кредита бил в размер на 54.32%, а годишният процент на разходите (ГПР) в размер на 44.5%. Поддържа, че в чл. 5 от договора било уговорено, че в срок от три дни задълженията по договора следвало да бъдат обезпечени с банкова гаранция или поръчители, като са поставени множество условия за това, конкретно посочени в клаузата, като в чл. 11 от договора е предвидено при неизпълнение на условията по чл. 5 да се дължи неустойка в размер на 1252.86 лева. Поради непредоставяне на обезпечение, на ищеца била начислена неустойка в общ размер на 1252.86 лева, която сума била дължима към месечната погасителна вноска. Твърди, че периода 26.04.2023г. - 27.10.2023г. са заплатени 7 вноски по 216 лв., или общо 1 512 лв. Поддържа, че сключеният между страните договор имал характеристики на потребителски договор, като същият бил нищожен поради противоречие с императивни правни норми. Навежда, че с уговорената неустойка се

цели да се заобиколи предвидения максимален размер на ГПР в чл. 19, ал. 4 ЗПК, като това вземане формално е посочено като обезщетение за неизпълнение единствено с цел да не бъде включено при изчисляването на ГПР и да се заобиколи забраната по чл. 19, ал. 4 ЗПК. Счита, че с начисляването на неустойка за неизпълнение на задължение се накърняват добрите нрави, което излиза извън присъщите ѝ обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции и цели единствено неоснователно обогатяване за другата страна по договора, доколкото е в размер на 70% от заетата сума. Неустойката съставлявала допълнително възнаграждение за кредитора, дължимо под условие, че обезпечението не бъде предоставено, като била нарушена разпоредбата на 143, ал. 2, т. 5 от ЗЗП, тъй като същата задължава потребителя при неизпълнение на неговите задължения да заплати необосновано висока неустойка, така и клауза не била индивидуално уговорена в нарушение на чл. 146 от ЗЗП. Поддържа, че било налице заобикаляне на изискването на разпоредбата на чл. 22 от ЗПК, вр. 11, ал. 1, т. 10, тъй като не бил налице съществен елемент от неговото съдържание, доколкото не се посочвал процентът на ГПР по кредита, както и липсвали компонентите, които са включени в него. Клаузата за неустойка била нищожна и поради накърняване на добрите нрави на основание чл. 26, ал. 1, пр. 3 от ЗЗД, което имало за последица недействителност на целия договор за кредит. Навежда довод, че грешното посочване на размера на ГПР следвало да се приравни на хипотезата на непосочен ГПР по смисъла на чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК, респ. целият договор да се обяви за нищожен на основание чл. 22 ЗПК. Поради сочените основания поддържа, че процесният договор е недействителен и съобразно чл. 23 от ЗПК на връщане подлежала само чистата стойност на паричния заем, като не се дължали лихви. С оглед изложеното, навежда, че за ищецът е било налице единствено задължение да върне на ответника предоставената от него сума в размер на 1000лв., а с надплатената над този размер сума от 512лв. ответникът ***** се е обогатило, тъй като процесната сума му е заплатена без основание. Моли исковите да бъдат уважени, като в полза на ищеца бъдат присъдени разноски.

Представя под опис 11бр. писмени доказателства, които са относими за правилното решаване на повдигнатия пред съда правен спор. Прави искане по чл. 190 ГПК за задължаване ответника да представи преписката по договора за паричен заем и справка за извършените плащания.

В срока по чл. 131 ГПК е постъпил отговор на исковата молба от ответника ***** , в който оспорва исковите. Ответникът твърди, че при сключване на процесния договор за кредит са спазени всички законови изисквания, с което оспорва доводите на ищеца, като твърди, че оспорената клауза от договора е валидна. Поддържа, че вземането за неустойка по договора за непредоставяне на обезпечение не следва да се включва при изчисляване на размера на годишния процент на разходите. Посочва, че неустойката е индивидуално договорена между страните като клаузата е напълно ясна и разбираема - такава би била дължима след сключване на договора и само в случай, че заемополучателят не предложи обезпечение на задължението си, от което следвало, че към момента на сключване на договора потребителят е бил уведомен за всички възможни суми, с които би могъл да се задължи към кредитодателя при всички възможни хипотези на развитие на отношенията им, с оглед на което ищецът предварително е бил наясно с икономическите последици от сключването на договора за кредит. Твърди, че кредитополучателят е разполагал с 14 дни, в които да упражни правото си на отказ от договора по чл. 7 от същия, както и в Стандартния европейски формуляр, без да е обвързан по никакъв начин от посочената неустойка,

както и че е имал възможност за удължаването на тридневния срок за предоставяне на обезпечение, чрез предоставянето на нарочна молба до кредитора и/или предоставянето на различно заместващо обезпечение като издаването на запис на заповед. Излага, че вместо да упражни правото си на отказ от договора, на осмия ден от сключването му ищецът е направил пълно и предсрочно погасяване на всички свои задължения по договора, вкл. начислената след третия ден неустойка, с оглед на което ищецът е целял начисляването на неустойката, за да обоснове формалното си право на иск от водене на настоящото производство, както и същото е в пряко противоречие с принципа на добросъвестността в преддоговорните отношения между страните. Поддържа, че не е налице противоречие на договорната неустойка с добрите нрави, поради изложените аргументи, свързани с индивидуалното договаряне и възможността кредитополучателят да може да въздейства върху обстоятелствата, водещи до начисляването на неустойка и върху отпадането на това вземане. Ищецът не бил предоставил обезпечение, което да гарантира интереса на кредитора от връщането на предоставения заем, въпреки изискването за това, а от своя страна кредиторът направил предварителна оценка на вредите от липсата на такова обезпечение и е дал на кредитополучателя възможност и допълнителен срок да предостави обезпечение и да не заплаща неустойка. Оспорва осъдителния иск. Твърди, че всички клаузи от договора са валидно и индивидуално уговорени между страните, условията по договора и всяко едно от задълженията на кредитополучателя са посочени и описани в стандартния европейски формуляр, договора и погасителния план, като потребителят е подписал документите собственоръчно, така всички предсрочно и доброволно платени от ищеца суми са получени на валидно правно основание. Моли за отхвърляне на предявените искове. Претендира разноски.

Съдът счита, че следва да съобщи проекта на доклада по делото на страните по реда на чл. 140, ал. 3 от ГПК:

ИЗГОТВЯ СЛЕДНИЯ ПРОЕКТОДОКЛАД ПО ДЕЛОТО:

1. Правна квалификация: Предявени са два главни обективно кумулативно съединени искове:

1) Обуславящ отрицателен установителен иск с правно основание с правно основание чл.26, ал.1, пр.1 от ЗЗД, вр. чл. 22, вр. чл.11, ал.1, т.9, т. 10 и т. 11 ЗПК , под евентуалност- на основание чл.26, ал.1, пр.2 от ЗЗД, вр. чл. 19, ал. 4 от ЗПК, под евентуалност - на основание чл.26, ал.1, пр.3 от ЗЗД за целия Договор за потребителски кредит № 835482/27.03.2023 г.;

2) Обусловен осъдителен иск по чл.55, ал.1, пр.1 ЗЗД срещу ответника
*****.

2 .Отделя за безспорни и ненуждаещо се от доказване следните обстоятелства: 1) че между ***** и ищеца е сключен Договор за потребителски кредит № 835482/27.03.2023 г. с твърдените клаузи, по който е отпусната сума в общ размер на 1000лв. за главница и същата е получена от ответника; 2) че ищецът към датата на предявяване на иска е погасил сума в общ размер от 1512лв. по договора.

3. Разпределение на доказателствената тежест:

В доказателствена тежест на **ищеца** по обуславящите отрицателни установителни искове е да докаже сключването на процесния договор за кредит с посоченото в исковата молба съдържание, включващ процесната клауза по чл. 11 от договора за неустойка (*безспорно*). В тежест на **ответника** е да докаже валидността на договора, респ. на клаузата за заплащане на неустойка, съответно, че с уговарянето в договора и в

клаузата не се заобикаля размера на ГПР, съответно, че клаузата не е неравноправна и не се надвишава законовия размер на ГПР, както и че не представлява конструкция, предназначена да прикрие действителните разходи по кредита.

По иска с правно основание чл.55, ал.1, пр.1 ЗЗД в доказателствена тежест на ищеца е да докаже пълно и главно по делото, че между ищеца и ***** има Договор за потребителски кредит № 835482/27.03.2023 г. с твърдените клаузи (безспорно); че е заплатил твърдяната сума по договора, че тя е постъпила в патримониума на ответника *****, че това разминаване на блага от имуществото на ищеца в имуществото на ответника е без правно основание, т. е., без да е било налице годин юридически факт.

В доказателствена тежест на **ответника**, при установяване горепосочените обстоятелства, е да докаже, че има основание да получи процесната сума, а именно: валидни клаузи в Договор за потребителски кредит № 835482/27.03.2023 г., въз основа на които са извършени начисления на процесната стойност, както и изпълнение на задълженията му по договора.

Искът е обусловен от обуславящите икове за нищожност, доколкото в предмета на разглеждане се включва плащане и получаване пряко на сумата, съответно наличието на валидно основание за имущественото разместване (предмет на обуславящите икове), съответно спорът по обусловените икове се концентрира по въпроса за имущественото разместване.

4. По доказателствените искания:

Съдът намира, че следва да допусне представените към исковата молба и отговора на исковата молба писмени доказателства, тъй като са допустими, относими и необходими за разрешаването на правния спор - предмет на делото, а по отношение на доказателствената им стойност - същата ще бъде обсъдена в крайния съдебен акт.

Искането по чл. 190 ГПК за задължаване на ответника по да представи заверен препис на всички документи по преписка по Договор за потребителски кредит № 835482/27.03.2023 г. следва да бъде уважено, като в останалата част следва да бъде отхвърлено, тъй като не е необходимо, с оглед становището на ответника и липсата на спор относно извършените от ищеца плащания.

Съдът приканва страните към постигане на спогодба, като им разяснява, че ако използват способите за медиация по Закона за медиацията ще направят по-малко разноски по производството, като ще уредят по-бързо правния спор, предмет на настоящото съдебно производство. До спогодба може да се достигне и по време на процеса, като съдът може да я одобри ако не противоречи на закона или добрите нрави, като с определение прекрати съдебното производство.

По изложените съображения и на основание чл. 140, ал. 1 от ГПК Софийски районен съд

ОПРЕДЕЛИ:

НАСРОЧВА открито съдебно заседание по делото на 13.06.2024 г. от 14:40 ч., за която дата и час страните да бъдат призовани, като им указва, че най-късно до първото по делото заседание могат да вземат становище във връзка с дадените указания и доклада по делото, като предприемат съответните процесуални действия в тази връзка.

ПРИКАНВА СТРАНИТЕ към спогодба за уреждане окончателно на правния спор, предмет на делото.

ОБЯВЯВА на страните проектодоклад по делото, съобразно мотивната част на настоящото определение.

ДОПУСКА на основание чл. 140, ал. 1 ГПК всички приложени към исковата молба и отговора на исковата молба писмени доказателствени средства.

ЗАДЪЛЖАВА на основание чл. 190 ГПК ответника да представи заверено копие на всички документи, съдържащи се в преписка по Договор за потребителски кредит № 835482/27.03.2023 г., като при неизпълнение на това указание го **ПРЕДУПРЕЖДАВА**, че съдът може да приеме за доказани обстоятелствата, за които страната е създала пречки за събиране на допуснати доказателства, а именно - може да приеме за доказано, че такива документи не са били съставяни.

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ останалите доказателствени искания на ищеца.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО не подлежи на обжалване.

ПРЕПИС от настоящото определение да се връчи на страните, а на ищеца се изпрати и препис от отговора на исковата молба и приложенията.

Съдия при Софийски районен съд: _____